

АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

СЪРДЕЧНА И СЪДОВА ХИРУРГИЯ (МЕДИЦИНА)

ОБЩА ХИРУРГИЯ (ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА)

1. Цел на обучението по дисциплината

Основна цел на обучението по дисциплината Сърдечна и съдова хирургия (медицина), Обща хирургия (дентална медицина) е да се запознаят и овладеят същността на хирургичната патология. Те трябва да могат да:

- ✓ снемат анамнеза на пациентите, хоспитализирани в хирургичен стационар;
- ✓ извършват комплексен физикален преглед на хирургично болен пациент;
- ✓ използват информация от образно-диагностични, интервенционални, лабораторни, микробиологични и др. методи на изследване на пациентите, с оглед поставяне на правилна диагноза;
- ✓ извършват широка диференциална диагностика на хирургичните болести;
- ✓ познават основните методи на оперативно лечение на отделните хирургични болести;
- ✓ познават възможностите за консервативно лечение на някои от хирургични болести;
- ✓ познават възможните следоперативни усложнения;
- ✓ провеждат наблюдения на пациентите в ранен и късен постоперативен период.

Целта се съгласува с:

- ✓ мисията и концепцията за университета;
- ✓ обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), видни от учебния план;
- ✓ квалификационната характеристика на специалността;
- ✓ образователната степен (бакалавър или магистър).

Целта е съобразена с мястото на дисциплината в специалността по значимост и по хронология в учебния план.

2. Учебно съдържание на дисциплината

Темите и часовете на лекции, упражнения, курсови задачи са посочени на сайта на Медицински Университет: <https://mu-plovdiv.bg/>. Съдържанието е подредено хронологически така, че всяка следваща лекция и свързаните с нея упражнения да ползват вече изучена материя и понятия. Избягва се ненужното застъпване между «свързани» по учебен план дисциплини.

Приоритетните цели на университета като развитие на личностните качества на студентите, насърчаване инициативността им, създаване на навици за перманентно самообразование и умение сами да се учат, придобиване на ключови компетентности и

умения, намират отражение в учебното съдържание на дисциплината, което е съобразено с тях.

3. Предпоставки

Необходимите знания и умения, които студентът трябва да притежава, за да започне и успешно да завърши обучението си по Сърдечна и съдова хирургия (медицина) и Обща хирургия (дентална медицина) включват основни познания по хирургия, физиология и анатомия, застъпени в образователните програми в университета. Студентът трябва да надгражда тези знания по време на обучението си, за да го завърши успешно.

4. Академични ресурси

Академичният състав на катедрата включва 2 хабилитирани преподаватели и 1 – на граждански трудов договор. 10 нехабилитирани преподаватели, от които 2 са с образователна и научна степен „Доктор”. От всички 13 преподаватели 11 имат придобита специалност, а 2 са зачислени и провеждат обучение по специалността „Кардиохирургия“ в системата на МЗ.

Лекциите се четат от хабилитиран преподавател (доцент или професор) с придобита научна степен (доктор или доктор на медицинските науки) по съответната докторска програма. До 30% от лекциите се възлагат на нехабилитирани преподаватели, притежаващи научна степен.

Практическите упражнения се водят от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели (доцент, главен асистент, асистент). Нехабилитираните преподаватели притежават ОКС „магистър“ по медицина и са назначени след конкурс.

5. Материални ресурси

Катедрата по Сърдечна и съдова хирургия на МУ-Пловдив разполага с 3 учебни зали и 1 научна лаборатория, оборудвани с апаратура за провеждане на научна, диагностична и експериментална работа. За практично и теоретично обучение на студентите и докторантите се ползват 5 (пет) операционни зали, 1 (една) хибридна операционна зала и 2 реанимационни отделения. Всички учебни зали са осигурени с техника, осигуряваща мултимедийни презентации. Студентите по време на практическото си обучение си по дисциплината Сърдечна и съдова хирургия (медицина) и Обща хирургия (дентална медицина) имат възможност да извършват физикален преглед на хоспитализираните пациенти, да осъществяват някои основни клинични процедури.

6. Лекционно обучение

Лекциите се подготвят и изнасят под формата на мултимедийни презентации, които се предоставят на студентите предварително по електронен път, за да могат да се подготвят за всяко занятие. Обемът и форматът на предоставяне на лекциите са избор на водещия лектор.

7. Практически упражнения

Катедра „Сърдечна и съдова хирургия” осъществява практическо обучение на:

- ✓ -студенти по медицина и дентална медицина
- ✓ -специализиращи лекари: по „гърдна хирургия”, „обща хирургия”, „кардиология“ и по няколко модула на специализиращи лекари от други специалности
- ✓ бакалаври „медицинска сестра”.

Провеждат се курсове за следдипломна квалификация на лекари, индивидуално обучение и обучение във високоспециализирани дейности. Практическите занятия на студенти по медицина се провеждат по групи. За подготовка по темите на упражненията се предоставят методични указания, ръководства и тестове. На студентите се поставят и самостоятелни, както и екипни задачи. По време на всяко упражнение се проверява подготовката на студента, както и получените знания и умения.

8. Семинарни упражнения

Предварително се задават няколко теми за самостоятелна извънаудиторна работа за подготовката на презентации и представянето им на следващото занятие. Препоръчва се литература по темата, която ще се презентира. Обикновено студентите се разделят на групи и всяка група подготвя презентация по съответната тема. Така се отдава предимство на работата в екип и екипните дискусии. След презентация, се провежда дискусия с всички студенти, като всяка презентираща група защитава позицията си по темата.

9. Информационни ресурси. Основна литература. Сайтове

Всички преподаватели имат разработени лекции, упражнения, обучаващи тестове и други учебни материали по дисциплината, като същите са налични и в електронен вариант.

Представя се списък на основната препоръчвана литература по дисциплината, с приоритет на достъпните източници, които се отделят като „основна литература”. Препоръчат се и интернет ресурси, от които може да се намерят подходящи материали за подготовката на студента.

Учебници

Основни (за студенти по медицина – Сърдечна и съдова хирургия)

- 1 . Ръководство по сърдечна хирургия, Академично издателство „Проф. Марин Дринов”, Начев, Г., 2007г.

2. Хирургия на сърцето и съдовете, Том I и II, Медицинско издателство „Арсо”, Чирков, Ал, 2002г.
3. Съдови заболявания. Първо издание. Академично издателство „Проф. Марин Дринов”, Андреев, Ан., 1998г.
4. Болести на гръдната аорта, Издателство МУ-Пловдив, Въжев, З.

Основни (за студенти по дентална медицина – Обща Хирургия)

1. „Обща и оперативна хирургия“ – под ред. на проф. Гайдарски, 1997г., издателство „Медицина и физкултура“
2. „Хирургия” – учебник за студенти по дентална медицина: под ред. на проф. д-р Н. Яръмов, 2009 г.
3. Ръководство за практически упражнения по пропедевтика на хирургичните болести

Допълнителни (за студенти по медицина – Сърдечна и съдова хирургия)

1. Cardiac Surgery, Kirklin/Barratt-Boyes, 4th edition
2. Rutherford’s Vascular Surgery, 8th edition
3. Multimedia manual of cardiac surgery. (ctsnet.org)

Допълнителни (за студенти по дентална медицина – Обща Хирургия)

1. Schwartz's Principles of Surgery, 10th Edition
2. Essentials of General Surgery 5th Edition - Peter F. Lawrence MD

Ръководства

1. „Ръководство по сърдечна и съдова хирургия“ – под ред. на доц. Въжев
2. „Хронична артериална недостатъчност на долните крайници” – Проф. Зънзов
3. „Посттромбофлебитна болест”- Проф. Анастасов
4. „Болести на гръдната аорта” – Доц. Въжев

10. Контролни работи

Студентите се натоварват динамично и интензивно през семестъра. Изхожда се от презумпцията, че начинът на придобиване на знанията и уменията е важен фактор за тяхната дълбочина, трайност и приложимост. Преподавателите трябва да контролират напредъка на студентите минимум два пъти в семестър. Текущият контрол може да се провежда чрез тестове или контролни задания. На студентите се предоставя своевременно информация и разяснения на резултатите от контрола, което да подпомогне по-нататъшната им подготовка. Резултатите от тези проверки влизат като компонент в крайната оценка.

11. Самостоятелна работа и ангажираност на студента

Самостоятелната работа трябва да се ръководи от преподавателя (асистента), който да напътства студента както в литературните източници, така и в методите за тяхното усвояване. Предоставят се обучителни тестове за самостоятелна работа и упражнения на студентите.

12. Сътрудничество между студентите и преподавателския екип

Това сътрудничество се изразява в:

- ✓ Ангажираност на преподавателя към студента и неговата предварителна подготовка към текущи трудности по усвояване на материала и възможности с индивидуална програма на учене.
- ✓ Използване на приемните часове за консултации.
- ✓ Научна работа с изявени студенти.
- ✓ Включване на студентите в оперативни екипи – като 1-ви или втори асистент на сърдечна или съдова операция.

13. Изпити

Текущите оценки, предвидени по учебен план на специалността, се дават за:

- ✓ Резултатите на студента в семинарни или практически упражнения, самостоятелни задачи, работа на студента с преподавателя по научни изследвания и проекти и др.
- ✓ Поне два писмени теста или устно изпитване.

14. Стандарти за оценяване:

Стандартите за оценка на постиженията на студента са обмислени внимателно, ясно разработени и дефинирани така, че оценките на студентите да са обективни и да не зависят от субекта на преподавателя.

Крайната оценка се определя на базата на два критерия:

- ✓ Оценка от текущия контрол (25%), с която се оценява учебната дейност на студента през семестъра. Тя включва оценките от тестовете за текущ контрол и оценка за качествено изпълнение на различните форми за самостоятелната работа, предвидени в учебната програма като презентации, точно попълнени и заверени протоколи и др.
- ✓ Оценка от теоретичния изпит (75%) по дисциплината. Практическият изпит се провежда заедно с теоретичния. Регламентът за провеждане на изпита е направен така, че да се сведе до минимум възможността за манипулиране на резултатите.

На основа на гореизложеното са разработени ясни стандарти за оценка, както следва:

- ✓ **Отличен (6)** – за показани самостоятелно и логично мислене, допълнителни ключови знания и умения; за отлично познаване на учебния материал, наличие

на творчески елемент, интерпретиране на понятията, умения за решаване на сложни задачи и правилно аргументиране за взетите решения; точност и богата езикова култура на изложението.

- ✓ **Мн. добър (5)** – за добре овладени ключови и допълнителни знания, осмислено и правилно разбиране на материята, показани добри умения за прилагане на наученото, адекватно използване на научните понятия от изучаваната област, добра езикова култура;
- ✓ **Добър (4)** – за овладени допълнителни знания, добро познаване на материала, но без да може да развие наученото до самостоятелно мислене; сравнително добра езикова култура, но с допускане на неточности при използването на различни понятия и термини.
- ✓ **Среден (3)** – просто възпроизвеждане с липса на основни моменти и ключови познания по темата; без готовност за самостоятелно използване на получените знания; бедна езикова култура с допускане на много грешки.
- ✓ **Слаб (2)** – за показани оскъдни познания и груби грешки, които не могат да бъдат база за следващите нива на обучение.

При започване на занятията всеки семестър студентите се запознават със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

15. Формиране на крайната оценка

Крайната оценка определя в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя включва оценка от практически изпит (зачита се/не се зачита) и оценка от теоретичен краен изпит (75%) и оценка от текущия контрол през семестъра (25%).

Медицина и дентална медицина: В крайния изпитен тест се включват въпроси от всички раздели, като задачите са с различно ниво на трудност. Оценява се по точкова система, която се конвертира в оценка по шестобалната система.

Ако една от компонентите на крайната оценка е слаб 2 или „не се зачита“, то крайната оценка е задължително слаб 2.

При семестриален изпит писмените работи на студентите се оценяват **анонимно**.

16. Документиране, съхранение на резултатите и контрол на дейността по оценяването

- ✓ Оценяваните студенти имат правото и задължението да се информират за регламента, процедурите и резултатите от оценяването, да предявяват претенции и жалби при неспазване на настоящите правила.

- ✓ Правото на студента по смисъла на предходната точка е в сила в случаите на установени технически пропуски или грешки (например при изчисляване или нанасяне на оценките), както и при сериозни основания за разминаване на фактически показаните знания, умения и компетентности и получената крайна оценка за тях.
- ✓ Допускат се корекции на оценките в случаите по предходната алинея в студентската книжка, изпитния протокол или по партидата в главната книга само от титуляра на дисциплината.
- ✓ Евентуални спорове и претенции от страна на студентите се отправят писмено към оценяващия екип, който следва да даде аргументиран отговор до края на следващия работен ден.
- ✓ Установени и доказани случаи на сериозно нарушаване на правата на студента при оценяването на неговите знания, умения и компетентности се отнасят чрез писмена жалба до Зам. ректора по КА. Изпитните материали се съхраняват и се предоставя възможност на студентите да се запознаят с тях основанията за оценка по ред и процедура, обявени предварително. Периодът, в който се осигурява достъп на студентите до изпитните материали и резултати, е до 5 работни дни след датата на обявяването на резултатите. Това изискване се поставя в съответствие с ЗВО чл. 56. ал. 1, „преподавателите са длъжни да разработят и да оповестят по подходящ начин и описание на водения от тях лекционен курс, включващо заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, начин на формиране на оценката и форма на проверка на знанията и уменията“.

Академичният стандарт за учебната дисциплина Сърдечна и съдова хирургия (медицина) и Обща хирургия (дентална медицина) е утвърден с Решение на КС № 125 от 12.09.2019 г.

Доц. Заприн Въжев, дм
Ръководител Катедра „Сърдечна и съдова хирургия“